

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Duo Tractatus

Moneta, Giampietro

Marburg, 1628

Cap. II. Quid sit Decima; & continet tres Quæstiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63048](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63048)

Tyndar. d. tract. num. 17. & 43. & Andr. Hisp. d. vers. decima est jure naturali, num 8. & hoc firmant canonistæ omnes, in c. 1. de decim. in 6. ubi Franc. hanc communem opinionem dicit; & amplectitur etiam Boer. decis. 236. & Capit. decis. 20. nu. 5. Vir. opin. 153. verbo, consuetudo non solvendi, Benincas. tract. de paupertate, q. 7. in 6. speciali, n. 2. Altera causa est † sustentatio ministrorum Dei, & ecclesiæ, c. si ergo, 12. q. 1. e. novum, de decimis, quod idem annotarunt Tyndar. Rebus Hisp. locis citatis, Covar. d. c. 17. nu. 2. Sarment. de reddit. ecclesia, cap. 4. nu. 8. D. Thom. q. 87. art. 1. Sotus d. l. 9. q. 4. art. 1. & alii quotquot de decimis scripserunt.

SUMMÆ RERUM.

- 1 Definitio decima; qua explicatur. num. seqq.
- 2 Decima solvitur de omnibus bonis, licite acquisitis, numero 3.
- 4 Decima est quota pars, hoc est, unum ex decem; & si quando solvitur duodecima, quintadecima, vel alia quota, ea habetur pro decima. num. 5. & cur hæc potius quota, quam alia electa sit à Deo. numero 6.
- 7 Denarius numerus est primus terminus numerorum, & perfectionem significat.
- 8 Deus reservavit decimam partem tamquam Levitis sufficientem, populo autem non molestam.
- 9 Primitia, & oblationes in quo differant à decimis; & quid sint. num. 10.

CAP. II.

Quid sit Decima.

QUÆRO PRIMO, De definitione decima.

Respondetur, quod omnis aliis descriptionibus, sic potest † definiti, omnium bonorum licite acquisitorum quota pars Deo ejusque ministris, divina institutione;

tione;

zione, humana vero cōstitutione distante, etiam naturali
 vatione debita. Hæc definitio colligitur quoad sui par-
 tes ex infra scriptis jur. & allegatis Doct. maxime vero
 ex Covar. d. nu. 2. & Rebuf. d. tract. q. 4. Hostiens. in sum-
 tit. de decim. §. quid sit decima, & Card. cons. 26. pro ex-
 dentia, Turrecr. in c. revertimini, n. 7. 16. q. 1. Sor. lib. 1.
 de iust. & jur. q. 4. art. 6. & alius. Primo dicitur in de-
 2. nitione, omnium ꝑ bonorum, ut probatur in c. non est
 potestate, de decim. ibi, de omnibus bonis decima sunt mi-
 nistris ecclesia tribuenda; & patebit ex infra dicendo.
 3. 4. q. 1. Secundo dicitur, licite ꝑ quasitorum, habetur
 enim in c. ex transmissa, hoc tit. nostro, fidelis homo
 omnibus, quæ acquirere potest, decimas erogare tenet-
 tur, illa enim quæ injuste quis acquirit, tenetur resti-
 tuere, alias peccatum non remittitur, c. peccatum, in
 Doct. de reg. juris in 6. cum similib. & Deus de nostro
 substantia honorandus est, Prov. 3. & species quædam
 furti est de alieno largiri, l. si pignore, ff. de furto, & quod
 decima de illicite acquisitis solvi non possit, nec de-
 beat, late probat Tyndar. d. tract. nu. 45. & seqq. Rebuf.
 eodem tract. q. 5. nu. 18. & 19. Hisp. in reg. decim. vers. 1.
 querebatur, num. 2. 3. & 4. & versic. decimo, sui inter-
 rogatus, num. 3. 4. & 5. & nos infra d. c. 4. q. 2. Tertio
 4. subditur in definitione, quota pars, hoc est, decima
 c. 1. & c. cum homines, & per totum hoc tit. licet enim ali-
 quando solvatur duodecima, quintadecima, vigesima
 5. vel alia ꝑ quota, semper tamen habetur pro decima
 habetur in c. in aliquib. §. fin. cum suis concord. eodem ti-
 tulo, & late probat Rebuf. d. tract. q. 13. nu. 46. & seqq.
 Tyndar. eodem tract. nu. 31. 32. & 34. quicquid dicitur
 voluerit contra jura expressa Hispan. d. reg. decimarum
 versic. decima est jure naturali, nu. 13. & 15. de quo et-
 iam nos infra c. 5. q. 4. Quarto dicitur, Deo, ejusq. mi-
 stris debita. Hæc pars colligitur ex dictis in superiori
 cap. q. 4. ubi causas attulimus, cur introductæ sint de-
 cimæ. Reliqua pars definitionis patet ex eodem supe-
 riori cap. q. 1. 2. & 3. maxime vero ex Covar. d. c. 17.
 2. & 3. & Vasq. d. c. 89. n. 1. & seqq.

QUÆRO SECUNDO, Cur magis electa fuerit decima pars quam vigesima vel alia quora?

Respondeo, quod quamvis Innoc. in rubr. de decim. dicat, nullam posse assignari rationem, cum Dei incōprehensibilia sint iudicia: Host. tamen in c. à nobis, de decim. & S. Thom. d. q. 87. art. 1. quem sequuntur Tyndar. d. tract. num. 29. & Rebuf. eodem tractat. q. 2. nu. 8. dicunt † quod ideo Deus elegit numerum denarium, 6 quia erat † primus terminus numerorum, cum ultra 7 cum non procedatur, nisi iteretur, & sic aliquid perfectionis habet, ut etiam late inter ceteros ostendit Tirrag. de prescript. §. 1. gl. 4. in princip. & Petr. Bung. de myster. numer. tit. de numero denario, unde qui dat decimam retentis novem partib. significat imperfectiōnem ad se pertinere, perfectionem vero à Deo expectādam, & Deus istam † partem, tanquam Levitis sufficientem, & populo non molestam retinere voluit, ut scribit Abul super Matth. 23. q. 56.

Valet tamen consuetudo, ut loco decimæ vigesima, vel quintadecima, vel alia quora portio solvatur, ut jam præmonuimus, & latius trademus infra c. 5. q. 4. concl. 1.

QUÆRO TERTIO, Quid differant decima à primitiis, & oblationibus?

Respondeo, communem illam distinctionē esse, quod decimæ † sunt quora pars frugum, & aliorum licite acquisitorum debita ex præcepto ecclesie ministris, ut supra declaratum est: at vero primitiæ † sunt solum prima, quæ nascuntur, fruges, seu prima frugum pars; oblationes autē, quicquid Deo, vel ecclesie, ejusve ministris voluntarie exhibetur, regulariter loquendo. Hæc distinctio aperte colligitur ex Doct. fere omnib. sup. allegat. maxime vero ex Soto, d. l. 9. de just. & jur. q. 3. art. 1. & q. 4. art. 1. D. Thom. & Caser. 22. q. 86. & seq. art. 1. Rebuf. d. tract. q. 1. nu. 17. & seqq. Tyndar. eodem tract. numer. 84. & tribus seqq. Hispan. d. tract. reg. decim. q. 7. & 8. Petr. Greg. Tholos. partit. jur. can. l. 1. tit. 23. & duobus seqq. Doct. in rubr. de decim. Marian. Soc. in tract. de oblat.

oblat. libel. i. & quinque seqq. Froyl. Maluit simil. tractat. fere per totum.

SUMMÆ RERUM.

- 1 Genera decimarum quot, & qua sint.
- 2 Quarta Episcopalis, vel potius decima Papalis subrogata est loco decima, quam olim solvebant Levitæ sacerdotibus.
- 3 Oblationes, qua fiunt ad sacrificium quarundam decimarum veteris legis loco, subrogatae sunt.
- 4 Species decimarum quamplures, remissive.
- 5 Decimarum communis est divisio, ut alia sint pradiales, seu reales, alia personales.
- 6 Pradiales, seu reales decima qua sint.
- 7 Personales decima qua sint.
- 8 Venationum, & aucupiorum decima an sint reales, personales, vel mixta, & quid de foetibus animalium. num. seq.
- 9 Mixtarum decimarum species an detur.
- 10 Personales decima etiam nunc debentur. Idem, & multo magis de realibus, & mixtis. nu. i i.

CAP. III.

Quotuplex sit Decima.

QUÆRO PRIMO, Quot sint genera decimarum?

Respondeo, quod, ut habetur in c. i. de decim. olim

1 fuerunt in veteri lege † quatuor genera decimarum

Primum earum, quæ solvebantur à populo Levitis de quibus Exod. 22. & 2. Esdr. 10. Et hæc erat decima

frugum pars, quam etiam debet solvere populus Christianus, ut infra dicam cap. sequenti. Secundum erat earum, quas Levitæ ex decimis sibi solutis dabant sacerdotibus, de quibus num. 18. Et loco harum subrogata

2 est † quarta, quæ datur Episcopo à presbyteris parochialibus